



## List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrlet 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisni se ne vračajo, neplačani listi se ne sprojemajo. Za ožnanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

### Petindvajsetletnica slovenskih taborov.

Na sijajnem shodu volilcev v Kapeli blizu Radgone — navzočih okoli 2000 ljudij — spominjalo se je hvaležno mož, ki so pred 25 leti narodno zavest budili na slovenskih taborih. Prvi vršil se je dne 9. avgusta 1868 v Ljutomeru. Ljudij bilo je več, kakor 8000 zbranih. Govorili so deloma sedaj vže rajni domoljubi: dr. Razlag, Kukovec, dr. Zarnik, Raič in dr. Vošnjak. Sklenilo se je: Slovenci potrebujemo in zahtevamo: 1. slovensko uradovanje; 2. slov. ljudske in srednje šole; 3. slov. kmetijsko šolo na deželne stroške; 4. podroben izvrševalni zakon člena XIX.; 5. upravno skupino vseh slovenskih pokrajin z narodnim upravljanjem. Sledil je kmalu tabor v Žavei, dne 6. septembra 1868. Govorili so za iste sklepe: dr. Vošnjak, dr. Ploj, dr. Zarnik in Raič. Ljudstva navrelo je nad 15.000 oseb. Jednako sklenili so taboraši tudi na tretjem taboru, ki je se vršil v Šenpasu v Primorskem, dne 18. oktobra 1868 v pričo 1000 ljudij. Govorili so: dr. Lavrič, dr. Vošnjak, Dolenc, Klavžar, Nabergoj in Živic. Letos teče 25. leto od tiste dobe. Slava in hvala domoljubom, ki so tabore sklicevali in narod tako navdušeno budili in podučevali!

Leta 1869 in 1870 vršili so se slednji tabori, to pa: v Ormožu, v Biljanu, Sevnici (2. junija 1869, govorniki: dr. Serbec, dr. Zarnik, dr. Vošnjak), Postojni, Vižmarjih, Gorici, Janetiču, Tolminu, Sežani, Cirknici, Bistrici, Kubežu in Ipavi. Vseh skupaj bilo je toraj 16 taborov, izmed teh nobenega v tužni Koroški.

Na taborih so se prizadevali domoljubi naše ljudstvo z nekakšno orjaško silo vzdramiti, da bi se svoje narodnosti zavedelo in svojih narodnih pravic in dolžnostij. Deloma je se to gotovo posrečilo. Glavna posledica pa je bila ta, da so domoljubi spoznali, kako močno potrebno je podrobno narodno delovanje. Začeli so torej širiti Mohorjevo družbo, Matico slovensko, časopise: »Gospodar«, »Narod«, »Slovenec«, »Sloga«, »Edinost«,

»Mir«, »Südst. Post« itd., snovati društva politična, gospodarska in zabavna, posojilnice in hranilnice. To je povsodi rodilo zaželenega sadu. Na Štajarskem smo do leta 1891 vse deželne in državne poslaniške sedeže priborili Slovincem, sploh nemškutarstvo na kmetih smo potlačili. Tukaj treba priborjeno le ohranjevati in krepiti.

Vsa naša sedanja borba teži za tem, da se svojim mestom in trgom podamo slovensko lice, kakor je na Kranjskem se vže zgodilo; bela Ljubljana je slovenska. Naša mesta in trgi so na slovenskih tleh, živijo od slovenskega denarja, naraščajo po slovenskih ljudéh. Njihovo prebivalstvo je vže sedaj v ogromnej večini slovensko — žali Bog se zvečinoma — le nemškutarsko. Temu velja naša borba, a ne Nemcem. Ti so naši gostje in ne bodo pogrešali slovanskega gostoljubja. Toda našo lastno sprideno kri ondi treba popraviti ali spodriniti, kar se izvrši prej ali slej, a vsakako zelo gotovo. In zatem pride doba, ko bomo Slovenci mogli uspešno tirjati vse to, kar so slovenski tabori pred 25 leti sklenili.

Kaj pa imamo sedaj storiti, česa se lotiti in kako, o tem bode razgovarjalo se in sklepalo na bližnjem občnem zboru »Slovenskega društva« v Mariboru, dne 8. septembra. Zberite se torej, domoljubi slovenski, številno na tem važnem shodu. Bodi to najlepša petindvajsetletnica in hvaležen spomin na slovenske tabore!

Dr. Lav. Gregorec.

### Lovska postava.

Občina Ljubnica-Stenice je sklenila in odposlala sledečo prošnjo, katero Vam tukaj objavljamo z željo, naj druge občine storijo enako.

Slavna c. kr. kmetijska družba!

Splošne so pritožbe o veliki škodi, katero prizadevajo zajci, pa tudi druga zverina našemu sadunosemu drevju in polju. Nemogoče je pa, vsa drevesa

tako ograditi in polje tako zagraditi, da bi zverinjad ne mogla blizu. Stroški za tako ograjevanje, pa zamuda časa bi znašali skoraj toliko, kolikor je vredno sadno drevje. In vendar nima poljedelec pričakovati postavne odškodnine. Tako polja in drevja postavno ne okovari.

Veselilo nas je toraj, ko smo čuli, da hoče slavna c. kr. kmetijska družba sama vzeti v roke to zadevo ter izposlovati spremembo dozdejšnje lovske postave za nas vboge kmetovalce.

Merodajnim krogom bi moralo pač več ležeče biti na tem, da se z davki preobloženi kmetje obvarujejo take občutne uime in škode na njihovem posestvu! A zdajšnja lovska postava varuje ne — kmeta, temveč le zajce in najemnike lova.

Prosimo toraj najvdaneje: slavna c. kr. kmetijska družba naj blagovoli predložiti visokemu deželnemu zboru načrt postave, po kateri bi bilo vsakemu posestniku dovoljeno streljati vso zverinjad na svojem posestvu ali pa, da bi bili dolžni najemniki lova povrniti vso škodo posestnikom, katerih polja ali drevesa so poskodovana po divjačini.

Za tako postavo bo naše prebivalstvo srčno hvaležno vsem tistim, ki so pripomogli, da se je sklenila.

Ta prošnja se je sklenila soglasno v seji občinskega zastopa v Ljubnici in Stenicah, dne 23. julija 1893.

Občinski zastop v Ljubnici in Stenicah  
dne 9. avgusta 1893.

Občinski pečat. Sledijo podpisi.

## Cerkvene zadeve.

### Zlata sv. meša v Žičah.

Letos ste bili samo dve fari naše vladikovine tako srečni, da ste njih farna predstojnika v primerno krepkem zdravju pela zlati sv. meši. O prvi zlati sv. meši, ki se je vršila dne 27. julija t. l. pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, je »Slov. Gosp.« že poročal. Najdnes pove še nekaj o onej zlati sv. meši, ki se je obhajala v nedeljo, dne 20. avgusta t. l. v Žičah pri Konjicah. Velečastiti gospod Gašpar Zabukošek, ki že od leta 1857 pasejo tamošnjo čredo, dopolnili so bili že dne 30. julija t. l. petdeseto leto svoje duhovske službe. Pri svojih skromnih razmerah hoteli so ta spomin obhajati celo na tihem. Na prošnjo svojih vdanih faranov in zvestih duhovskih gg. sosedov vdali so se, da so slovesno zapeli svojo zlato sv. mešo. Ljudij se je bilo zbralo od daleč in od blizu, duhovnikov pa iz domače in sosednje Slovenjebistriške dekanije ednajst. Tem pridružili so se bili še vlč. g. Luka Jeriša, župnik Gomilski, nekdanj kapelan Ločki in trije gg. bogoslovci. Lepa vrsta belo oblečenih učenk kinčala je slovesni vhod v praznično pripravljeno cerkev, »križevska dekleta«, ki so v obilnem številu prejela ta dan iz rok č. g. zlatomešnika sv. obhajilo, poviksala so duhovno veselje. Krščansko besedo pri tej zlati sv. meši spregovorili so vlč. g. Jernej Voh, dekan Konjiški, stregla sta pa pri sv. meši poleg g. dekana še č. g. Karba, župnik Zreski in č. g. J. Korošak, kapelan Ločki. Vrli farani Žički zložili so s pomočjo svetle kneginje Windisch-Graetz-ove potreben denar, da so čč. nune Magdalenke iz Studenic pripravile za to svečanost novi ornat, to je mešni in večerniški plašč, potem par levitskih oblačil, albo itd. Častita duhovščina Konjiške dekanije poklonila je č. g. zlatomešniku v lepi bratski ljubezni za takšno svečanost potrebnega zlatomešnega vina. Da so se postavili mlaji in slavaloki, da se je streljalo in godlo, ni treba posebi popisovati. Bil je v resnici prelep praznik. P. N.

### Nova maša v Dedincih pri Radgoni.

Prekрасno slavnost slavila je na Velike maše dan Radgonska župnija, posebno nje slovenski prebivalci. Daroval je namreč tega dne preč. g. novomašnik Frančišek Rožman iz sekovske škofije, Slovence iz vasi Dedinci ob prekmurski meji, svojo prvo sv. mašo vsemogočnemu Bogu. Bila je to slavnost, kakoršne v Dedincih že čez 50 let ne pomnijo — slavnost, katere so se posebno veselili zapuščeni in že umirajoči Slovenci na štajarsko-ogerski meji. Pridigoval je najprej nemški preč. g. Radgonski dekan Pinterič, slovenski pa in sicer kaj ginljivo Spielfeldski preč. g. župnik A. Mursec. Na slavoloku, ki je bil postavljen pred cerkvijo in župniščem, svetil se je ta-le nemško-slovenski napis: »Sei gegrüsst, Neugeweihter, Bodi nam pozdravljen, novomešnik!«, kakor je popolnoma naravno v nemško-slovenski župniji. Toda slovenski napis bôdel je neki Radgonskim nemčurjem v oči, kajti nekdo iz te hudobne, breznačajne zalege bil je toliko drzen, da je slovenski napis pomazal s črnimolom. To je pa bilo celo pohlevnim Radgonskim Slovincem preveč, kajti brez razločka vsi so obsojali to surovo dejanje jednega nadolednega germanskega sina. Zapomnite si to dobro, Slovenci! Taki so vam nemški in nemškutarški kričači, ki vas niti pri tej verski slavnosti niso pustili pri miru, kajti pošten in pravičen Nemeč bi se gotovo sramoval takšnega surovega čina.

V Dedincih, kjer se je slovesno obhajala slovenska primicija, bili so postavljeni trije veliki prekrasno ovenčani slavoloki, od katerih je jeden nosil besede: Z veseljem pozdravljajmo Dedinci mešnika novoposvečenega! drugi pa: Kakor fant je odšel in mešnik je prišel in obdeloval bode vinograd Gospodov. Raz prijazno utico pa je vihrala mogočna slovenska trobojnica, ki je vsakemu jasno pričala, da še tu živé Slovenci, ki še kljubu svojemu žalostnemu stanju niso pozabili, da jih je slovenska mati rodila in odgojila ter jih učila kramljati miloglasni slovenski jezik. Neizmerno veselje vladalo je med skoraj že zapuščenimi Slovenci sekovske škofije, ki že tako dolgo niso imeli prilike biti navzoči pri tako lepej versko-narodnej slovenskej slavnosti, katera se je kljubu zaprekam vendar pokazala v pravem slovenskem svitu. Prepevale so se umetne in narodne pesni. Jako sem se čudil, ko sem se prepričal o res lepem petju slovenskih deklic, da še je kljubu popolnoma nemški ljudski soli vendar tako močno vkoreninjena slovenska pesem, kajti Radgonski nemški kulturtragerji bi že bili davno radi tisti kosček slovenske zemlje izročili požrešni materi Germaniji. Ako se ne motim, priklatil se je tja tudi nekdo iz Radgone, ki je z nekakim ponosom vabil slovenske svatovce k nemškimi popevkam, dasi ravno je v svoje mladosti popeval kranjske okrogle . . . Takim ljudem pravimo: nemškutarji, ki še se tem ponašajo, da so zatajili svojo lastno slovensko mater, svoj slovenski ród in svoj mili materni jezik. Oj groza! Manjkalo tudi ni vzpodbudnih in navduševalnih napitnic in govorov, katerih jedro je bilo: Radgonski Slovenci, ostanite zvesti sv. veri in svojemu slovenskemu narodu, če se vam tudi sedaj slabo godi vlastipa ostanite zvesti in iskreni Slovenci na mejnem braniku slovenske zemlje, ljube matere Slovenije ter se ne dajte vjeti v velikonemško past, ki vedno na vas ubožce preži, saj bodo in morajo tudi za vas napočiti boljši in pravičnejši časi!

Tebi pa, preč. g. novomašnik, želim, naj ti milostni Bog podeli mnogo let neumornega delovanja na zapuščeni slovenski zemlji sekovske škofije. Usmili se ubogih zapuščenih slovenskih ovčič, ko boš poslan k njim, tolaži in krepi v verskem pa tudi v narodnem oziru zadnje ostanke slovenskega naroda, ki je nekdanj bil razširjen po celej sekovske škofiji! Ciriljev.

